

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародних
економічних відносин

Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БІЗНЕСУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

29 «Міжнародні відносини»
292 «Міжнародні економічні відносини»
перший (бакалаврський)
«Міжнародний бізнес»

Статус дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Розробник:
к.е.н., професор

Віктор ІВАНІЄНКО

Завідувач кафедри
міжнародних економічних
відносин

Ірина ОТЕНКО

Гарант програми

Наталія ПАРХОМЕНКО

Харків
2023

ВСТУП

Міжнародні стандарти ведення бізнесу або бізнес-стандарти — це правила, розроблені і добровільно прийняті представниками певної галузі або сектора економіки з метою формування здорової бізнес-культури та підвищення рівня довіри споживачів. Міжнародні стандарти ведення бізнесу можуть існувати у вигляді загальних кодексів ділової етики або кодексів професійної поведінки у певних сферах діяльності. В умовах ведення бізнесу з іноземними партнерами українські підприємства потребують застосування методології, норм, принципів та стандартів ведення бізнесу на міжнародному рівні, формування культури ведення бізнесу на основі методів комплаєнс аналізу та міжнародних стандартів регулювання корпоративних конфліктів.

Мета викладання навчальної дисципліни – формування системи компетентностей щодо впровадження в системи управління підприємствами міжнародних стандартів ведення бізнесу для забезпечення конкурентних умов господарювання в сучасному ринковому середовищі.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння особливостей сучасних міжнародних стандартів ведення бізнесу;
- вивчення структури комплаєнс-аналізу згідно вимог міжнародних стандартів бізнесу в системі організаційної та управлінської діяльності по забезпеченню ефективного підприємництва в міжнародному бізнесі.

Об'єктом вивчення дисципліни є процеси управління міжнародним підприємництвом з урахуванням міжнародних стандартів ведення бізнесу в сучасних умовах господарювання.

Предметом навчальної дисципліни є організаційні, інформаційні, аналітичні та управлінські складові міжнародного підприємництва з використання міжнародних стандартів ведення бізнесу.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
PH10	ЗК 3 СК 5
PH11	ІК СК 6
PH12.	ІК СК 7

PH13.	ІК ЗК 3
	ЗК 4 СК 8

де, ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

СК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

СК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

PH10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

PH11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

PH12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

PH13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародні стандарти бізнесу: управлінські аспекти.

Тема 1. Стандарти бізнес-планування в управлінні підприємствами. 1.1. Сутність бізнес-планування.

Визначення сутності бізнес-планування. Ключові аспекти створення бізнес

планів. Головні кроки розробки ефективного бізнес-плану.

1.2. Стандарти бізнес-планування.

Типова структура бізнес-плану за стандартами UNIDO (United Nations Industrial development organization). Стандарти ЕБРР (Європейського банку реконструкції і розвитку) и МБРР (Міжнародного банку реконструкції і розвитку). Стандарти бізнес-планування ТАСІС (Technical Assistance for the Commonwealth of Independent States).

Тема 2. Стандарти з управління проектами.

2.1. Проект як система. Системний підхід до управління проектами.

Цілі проекту.

Сутність проекту. Властивості проекту як системи. Характерні риси сучасних економічних систем. Системний підхід до управління проектами. Процес цілепокладання. Методики визначення мети.

2.2. Головні міжнародні та вітчизняні стандарти з управління проектами. Стандарт оцінки рівня зрілості організації з управління проектами.

Види стандартів з управління проектами. Стандарти управління якістю проектів. Загальна характеристика рівнів зрілості організації по відношенню до управління проектами. стандарт оцінки рівня зрілості організації з управління проектами - ОРМЗ (Organization Project Management Maturity Model).

Змістовий модуль 2. Застосування міжнародних стандартів соціально відповідального бізнесу.

Тема 3. Стандарти екологічного управління.

3.1. Принципи сучасних моделей екологічного управління. Система екологічного управління згідно з ISO.

Фактори корисним і доцільності системи екологічного управління. Головні принципи сучасних моделей екологічного управління. Головні елементи система екологічного управління згідно з ISO. Зміст системного підходу до екологічного управління.

3.2. Національна система стандартизації та довкілля.

Національний орган стандартизації та його повноваження. Повноваження технічних комітетів (ТК) стандартизації. Сфера діяльності та об'єкти стандартизації, закріплені за ТК 82 згідно з наказом національного органу стандартизації ДП «УкрНДНЦ» від 22.12.2017 р. № 457.

Тема 4. Стандарти ділової етики та поведінки.

4.1. Сутність ділової (або корпоративної) етики. Принципи делової етики та поведінки.

Зміст ділової (або корпоративна) етики. Прикладна та професійна етика. Головні принципи ділової етики та поведінки. Правил бізнес-етики в сучасних умовах вітчизняного підприємництва.

4.2. Методи підвищення етичного рівня бізнес-організації. Спеціальні заходи і методи, спрямовані на формування і підвищення етичного рівня бізнес-організації. Комплаєнс-програми поведінки компанії у відносинах з

покупцями, продавцями та конкурентами.

Тема 5. Стандарти соціально відповідального бізнесу.

5.1. Корпоративна соціальна відповідальність як політика й концепція стратегічного розвитку підприємства. Глобальні стандарти соціальної відповідальності бізнесу.

Внутрішня та зовнішня соціальна відповідальність бізнесу. Показники ефективності реалізації політики соціальної відповідальності бізнесу. Принципи складання соціальної звітності згідно з Глобальними стандартами соціальної відповідальності бізнесу.

5.2. Стандарти корпоративної соціальної відповідальності в управлінні підприємствами. Запровадження принципів корпоративної соціальної відповідальності та стандартів соціальної нефінансової звітності в Україні.

Основні міжнародні стандарти, які регламентують соціальну відповідальність підприємств (стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність», стандарт ISO 26000 «Керівництво з соціальної відповідальності» та Глобальний договір ООН). Основні характеристики корпоративної соціальної відповідальності підприємства.

Тема 6. Стандарти безпеки підприємств.

6.1. Сутність безпеки підприємства.

Основні завдання системи економічної безпеки підприємства. Принципи побудова системи економічної безпеки підприємства. Основні елементи системи економічної безпеки підприємства.

6.2. Стандартизація у сфері безпеки. Економічна безпека організації.

Сукупність міжнародних стандартів економічної безпеки ISO у сфері економічної безпеки та їх відповідність функціям системи економічної безпеки підприємства. Функціональні цілі економічної безпеки організації. Основні види діяльності служб організації по забезпеченню безпеки підприємства. Організаційні, адміністративні, економічні, технічні, нормативно-правові, маркетингові, соціально-психологічні, ідеологічні методи забезпечення економічної безпеки підприємств.

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Завдання 1.	Визначення основних категорій міжнародних стандартів бізнесу. Складання бізнес-плану з урахуванням міжнародних стандартів бізнесу. Лабораторні роботи № 1,2.
Тема 2. Завдання 2.	Визначення головних міжнародних та вітчизняних стандартів з управління проектами. Лабораторна робота № 3.
Тема 3. Завдання 3.	Схема екологічного менеджменту і аудиту EMAS (Eco Management and Audit Scheme). Лабораторна робота № 4.
Тема 4. Завдання 4.	Визначення методів підвищення етичного рівня бізнес організації. Лабораторна робота № 5.
Тема 5. Завдання 5.	Структура глобальних стандартів соціальної відповідальності бізнесу. Основні характеристики корпоративної соціальної відповідальності підприємства. Лабораторна робота № 6,7.
Тема 6. Завдання 6.	Складові стандартизація у сфері безпеки.
	Складові економічної та підприємницької безпеки організації. Лабораторна робота № 8,9.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1 - 6	Вивчення лекційного матеріалу та нормативної бази України.
Тема 1 - 6	Підготовка до практичних занять.
Тема 1 - 6	Виконання завдань для самостійно роботи.
Тема 1	Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.
Тема 2	Написання есе.
Тема 1 - 6	Підготовка до екзамену.

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та / або лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Тема 1, 3, 4, 5), проблемна лекція (Тема 6), лекція провокація (Тема 2)).

Наочні (демонстрація (Тема 1-6)).

Практичні (практична робота (Тема 1 – 6), есе (Тема 2), кейс-метод (Тема 6)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит):

максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається: – для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: практичні завдання (9 балів), індивідуальне навчально-дослідне завдання (7 балів), письмова контрольна робота (18 балів), презентації доповідей (9 балів), есе (8 балів), лабораторні роботи (9 балів).

Семестровий контроль: Екзамен.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність «292 «Міжнародний бізнес»»

Освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес».

Навчальна дисципліна "Міжнародні стандарти бізнесу"

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (тестове). (30 балів)

1	Бізнес план – це: 1. Стратегічний інструмент, який гармонійно об'єднує цілі компанії, підходи до реалізації та управління ресурсами та ризиками. 2. Оперативно-календарний план ведення бізнесу. 3. План розвитку підприємства. 4. План забезпечення конкурентних переваг.
	5. План інвестицій.

2	<p>1. Стандарт бізнес-плану це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Певна схема, рекомендації, вимоги, структура, набір правил, яких обов'язково потрібно дотримуватися, щоб представлений бізнес-план давав повне уявлення про проект. 2. Стандартні умови бізнесу, запропоновані міжнародними стандартами бізнесу. 3. Стандартна структура плану. 4. Впровадження стандартної поведінки на ринку. 5. Впровадження стандартних цілей поведінки на ринку.
3	<p>Аналіз ринку та конкурентів у бізнес-плануванні містить:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз перспективи розвитку ринку, вподобань споживачів, конкурентів. 2. Аналіз перспектив розвитку ринку, цілей бізнесу, конкурентів. 3. Аналіз цілей бізнесу, конкурентів, трудових ресурсів підприємства. 4. Аналіз цілей бізнесу, трудових ресурсів підприємства, матеріаломісткості виробництва. 5. Аналіз вподобань споживачів, конкурентів, цілей бізнесу, трудових ресурсів підприємства.
4	<p>Фактори корисності системи екологічного управління, це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економія виробничих витрат і ресурсів, формування конкурентних переваг, послаблення адміністративного тиску на підприємство з боку органів державного контролю (нагляду), розширення ринків збуту продукції, вихід на новий рівень технологічного розвитку та інновацій. 2. Економія виробничих витрат і ресурсів, формування конкурентних переваг, послаблення адміністративного тиску на підприємство з боку органів державного контролю (нагляду), розширення ринків збуту продукції, 3. Економія виробничих витрат і ресурсів, формування конкурентних переваг, послаблення адміністративного тиску на підприємство з боку органів державного контролю (нагляду), вихід на новий рівень технологічного розвитку та інновацій. 4. формування конкурентних переваг, послаблення адміністративного тиску на підприємство з боку органів державного контролю (нагляду), розширення ринків збуту продукції, вихід на новий рівень технологічного розвитку та інновацій. 5. Економія виробничих витрат і ресурсів, формування конкурентних переваг, послаблення адміністративного тиску на підприємство з боку органів державного контролю (нагляду), розширення ринків збуту продукції, вихід на новий рівень технологічного розвитку та інновацій, спрощення технологічних процесів.

5	<p>Органи ISO розташовані в:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Женеві. 2. Парижі. 3. Лондоні. 4. Брюсселі. 5. Оттаві.
6	<p>1. ISO 14001:2015:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Системи екологічного управління. 2. Система економічного управління розвитком. 3. Система управління якістю. 4. Система управління проектами. 5. Система бізнес-планування.
7	<p>1. Прикладна етика, це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Напрямок професійної етики, що вивчає практичні моральні проблеми. 2. Напрямок професійної етики, що вивчає практичні моральні проблеми, психологічну поведінку.
	<ol style="list-style-type: none"> 3. Напрямок професійної етики, що вивчає практичні моральні проблеми, психологічну поведінку, міжособистісні відношення. 4. Напрямок професійної етики, що вивчає практичні моральні проблеми, міжособистісні відношення. 5. Напрямок професійної етики, що вивчає практичні моральні проблеми, міжособистісні відношення, психологічну поведінку, самовираження.
8	<p>Конфлікт інтересів виникає тоді, коли:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особисті відносини або дії працівника заважають йому бути об'єктивним у виконанні повсякденних завдань. 2. Особисті відносини або дії одного працівника заважають виконати свої обов'язки іншому працівнику. 3. Особисті відносини або дії працівника не відповідають загальним нормам поведінки. 4. Особисті відносини або дії працівника заважають виконати свої обов'язки іншому працівнику і не відповідають загальним нормам поведінки. 5. Особисті відносини або дії працівника заважають виконати свої обов'язки іншому працівнику і не відповідають загальним нормам поведінки та є незрозумілими.

9	<p>Комплаєнс включає в себе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кодекс корпоративної етики; політику з протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму; політику щодо подарунків і гостинності; політику повідомлень про порушення етичних стандартів; політику взаємодії з регулюючими органами. 2. Тільки кодекс корпоративної етики. 3. Тільки політику повідомлень про порушення етичних стандартів. 4. Тільки кодекс корпоративної етики та політику повідомлень про порушення етичних стандартів. 5. Тільки політику щодо подарунків і гостинності.
10	<p>Об'єкти корпоративної соціальної відповідальності, це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Працівники, споживачі, постачальники, конкуренти, соціальна інфраструктура. 2. Тільки споживачі. 3. Тільки споживачі, постачальники, конкуренти. 4. Тільки працівники. 5. Тільки соціальна інфраструктура.

Завдання 2 (стереотипне). (3 бали)

Поєднати терміни зі змістом. Результат оформити у таблиці 1.

Таблиця 1

З з/п	Визначення структури	Буква	Характеристика
1	Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку	А	Наглядає за роботою РМСБО, її структурою, стратегією, а також займається збором коштів для забезпечення її діяльності (до 31 березня 2010 року називався Фонд КМСБО);
2	Фонд МСФЗ	Б	надає поради та консультації РМСБО та Фонду МСФЗ.
3	Моніторингова рада	В	цільові групи експертів за окремими проектами порядку денного
4	Комітет з тлумачення МСФЗ	Г	розробляє тлумачення МСФЗ для їх подальшого затвердження РМСБО.

5	Дорадча Рада з МСФЗ	Д	наглядає за роботою опікунів Фонду МСФЗ, бере участь у висуванні кандидатів на опікунів Фонду МСФЗ та їх затвердженні.
6	Робочі групи	Ж	Одноосібно відповідає за розробку МСФЗ та затверджує тлумачення МСФЗ;

Завдання 3 (діагностичне). (6 балів)

Вам надано завдання розробити методичне забезпечення для проведення оперативної діагностики фінансово-економічного стану підприємства. Опишіть послідовність дій та сукупність напрямів аналізу, яку Ви будете використовувати для вирішення поставленого завдання.

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства та організації бізнесу. Протокол № ____ від «__» _____ 20__ р.

Екзаменатор Віктор ІВАНІЄНКО
Зав. кафедрою Іріна ОТЕНКО

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного таким чином: **Завдання 1 (тестове). (30 балів)**

За кожний правильний тест, при наявності розрахунків – 3 бали.

Завдання 2 (стереотипне). (3 бали)

0,5 – За кожну вірно визначену характеристику.

Завдання 3 (діагностичне). (7 балів)

3 – наведено вірно не менше трьох напрямів дій.

4 – наведена вірно не менше чотирьох напрямів аналізу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гевлич Л.Л., Гевлич І.Г. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 128 с.
2. Іванієнко В.[В. Сучасні проблеми підприємництва у міжнародному бізнесі / В.В. Іванієнко // Комуникативні маркетингові стратегії в умовах обмеженого бюджету : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 28 листопада – 8 січня 2023 р. : тези допов. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – С. 15-17. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29388>
3. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Мельничук, І.В., Бурденюк, Т.Г. Міжнародні стандарти обліку та звітності: підручник // за заг. ред. А.І. Крисоватого, В.М. Панасюк. - Тернопіль : Економічна думка, 2021. - 580 с.
4. Мінц О.Ю, Камишникова Е.В. Імплементация міжнародних стандартів у сфері корпоративної соціальної відповідальності на промислових підприємствах України // Ефективна економіка. № 9. 2019 р.
5. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти [Електронний ресурс] : посібник / С.В. Берзіна, І.І. Яреськовська та ін. – Київ : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 134 с.
6. Стандартизація, метрологія, сертифікація та управління якістю: Підручник / Л.В. Баль-Прилипка, Н.М. Слободянюк, Г.Є. Поліщук, М.З. Паска. – Львів: Фоліант, 2017 – 512

Додаткова

7. Іванієнко В. В. Сучасні проблеми підприємництва у міжнародному бізнесі / В.В. Іванієнко // Комуникативні маркетингові стратегії в умовах обмеженого бюджету : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 28 листопада – 8 січня 2023 р. : тези допов. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – С. 15-17. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29388>
8. Наливайко Л.Р., Степаненко К.В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.
9. Рогуленко Т.М. Міжнародні стандарти аудиту: підручник. – К.: Ліра, 2018. – 638 с.

Інформаційні ресурси

10. Anthony McGee (2016), Corporate Security's Professional Project: an Examination of the Modern condition of Corporate Security Management, and the Potential for Further Professionalisation of the Occupation – [Електронний ресурс]. URL: <https://dspace.lib.cranfield.ac.uk/bitstream/1826/4658/1/McGee.pdf>.
11. Міжнародні стандарти: Стандарти FATF – [Електронний ресурс]. URL: http://000.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=180&=uk.
12. Міжнародні стандарти з протидії відмиванню доходів та фінансуванню

тероризму і розповсюдженню зброї масового знищення – [Електронний ресурс]. URL: http://000.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=.

13. Рекомендацій FATF – [Електронний ресурс]. URL: [http://000.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id= 180&art_id=951](http://000.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=180&art_id=951) (uk. 1. International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism Proliferation the FATF Recommendations (The FATF Recommendations) – [Electronic source]. URL: <http://000.fatf-gafi.org/topics/fatfrecommendations/documents/fatfrecommendations2012.html>.